

Міжрегіональний центр управлінського та політичного консультування, 2006.

8. Бірюков П.Н. Процедура медіації в Австрії /П. Н. Бірюков, А. В. Пронін // Арбітражний та цивільний процес. – 2011 – № 10.

9. Медіація – мистецтво вирішувати конфлікти. Знайомство з теорією, методом і професійними технологіями / [укладачі: Г. Мета, Г. Похмелкіна / Переклад з нім. Г. Похмелкін]. – М. : Verte, 2004.

10. Говард Зер. Зміна об'єктива: новий погляд на злочин та правосуддя. – Університетське видавництво "Пульсари", 2004. – С. 222.

11. О.М. Боброва, А.О. Горова, В.В. Землянська, Н.М. Прокопенко. Відновне правосуддя. Особливості впровадження процедури медіації: європейський досвід. К.: Наш час, 2006. – С. 164.

12. А. Горова "Проміжна оцінка розвитку центрів відновного правосуддя у громадах"// Відновне правосуддя в Україні. -№1.-2007.-С. 27-32.

13. Медіація конфліктів і спорів у галузі корпоративного управління, Ерік М. Рунессон і Марі-Лоранс Гі, листопад 2007. – українською.

14. Focus 4: Mediating Corporate Governance Conflicts and Dispute, Eric M. Runesson and Marie-Laurence Guy, November 2007. – англійською.

УДК 346.2

ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Шевчук Т.М. – асистент кафедри права

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

У сучасних умовах трансформації економіки України важливе місце посідає проблема формування ринкових інститутів, головними із яких є самі суб'єкти господарювання. Ринкова економіка вплинула на те, що урізноманітнилися способи господарювання, відповідно, урізноманітнилися організаційно-правові форми суб'єктів господарювання. Виходячи з того, що суб'єкти господарювання характеризуються різноманітністю є потреба у чіткому встановленні їх ознак та юридичної характеристики, зокрема, з позицій цивільно-правової доктрини.

Поява нових наукових точок зору щодо ролі та місця юридичних осіб як суб'єктів господарювання, на нашу думку, обумовлена не тільки впливом ринкових факторів, але і розвитком законодавства в напрямку його гармонізації із законодавством ЄС, спробою законодавців позбавити колізійності чинні норми цивільного та господарського законодавств, неоднозначністю поглядів на правосуб'єктність юридичних осіб.

Незважаючи на існуючу легальну дефініцію інституту «юридична особа», в сучасній цивілістиці до сих пір тривають наукові дискусії щодо визначення поняття «юридична особа», доцільності запровадження універсальної цивільної правоздатності суб'єктів господарювання – юридичних осіб, їх класифікації, визначення конститутивних ознак юридичної особи тощо. Таким чином, одним з найбільш дискусійних питань у цивілістиці, яке можна виокремити у контексті дослідження конструкції юридичної особи у цивільному праві

залишається питання визначення поняття та ознак суб'єктів господарювання як юридичної особи. Зокрема, значущість юридичної особи в цивільному праві визначається її значущістю в цивільному обороті, а саму проблему визначення юридичної особи в науці цивільного та господарського права провідні цивілісти називають «каменем спотикання».

Отже, серед цивільно-правових інститутів, що динамічно змінюються відповідно до потреб часу, безспірно, можна назвати інститут юридичної особи, адже в регламентації саме діяльності юридичних осіб спостерігаються проблеми одночасного застосування норм цивільного та господарського законодавства. Сьогодні є нагальна потреба у дослідженні правового статусу суб'єктів господарювання з точки зору цивільно-правової доктрини, а саме як юридичних осіб.

Висвітлення питання щодо цивільно-правової природи суб'єктів господарювання потребує порівняльно-правової характеристики відповідних, по декуди колізійних, норм Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) [1] та Господарського кодексу України (далі – ГК України) [2].

Науково – теоретичне дослідження сучасних поглядів на питання розмежування категорій «суб'єкт господарювання», «суб'єкт господарського права» та «суб'єкт цивільного права» дає підстави сформулювати висновок, що у вітчизняній правовій доктрині та чинному законодавстві відсутній єдиний підхід до визначення даних інститутів. Натомість, в законодавстві є значна термінологічна невизначеність (суб'єкт господарської

діяльності, суб'єкт господарювання, учасник господарських відносин, учасник відносин у сфері господарювання), унаслідок чого створюються додаткові перешкоди у виробленні єдиного підходу до розуміння змісту поняття «суб'єкт господарського права».

Правове регулювання створення та діяльності всіх суб'єктів господарювання в Україні здійснюється одночасно нормами ГК та ЦК України та низкою спеціальних нормативно – правових актів.

Визначення цивільно – правової природи суб'єкта господарювання передбачає його характеристику, в першу чергу, у формі юридичної особи та потребує характеристики тих її сутнісних ознак, за якими юридична особа може розглядатися як суб'єкт господарювання.

Аналіз представлених в спеціальній літературі ознак юридичної особи як суб'єкта цивільного права, навіть тих, що не знайшли свого легального закріплення, дає підстави визначити для подальшого дослідження основні з них:

- організаційна єдність;
- створення та реєстрація у законодавчо встановленому порядку;
- майнова відокремленість;
- можливість мати цивільну

правосуб'єктність;

- здатність виступати позивачем і відповідачем у суді;
- самостійна відповідальність;
- виступ у цивільному обороті від свого імені.

Таким чином, суб'єкта господарювання за цивільно-правовою доктриною, доцільно визначити як юридичну особу, що визнається державою як суб'єкт права, виступає в обороті від власного імені, має відокремлене майно, яке належить їй залежно від виду (приватна чи публічна) на праві власності або на іншому речовому праві, несе самостійну відповідальність за своїми зобов'язаннями. Щодо дослідження цивільно-правових ознак фізичної особи підприємця, на нашу думку, це може бути предметом окремого наукового дослідження.

Отже, з вищенаведеного можна зробити висновок про те, що ЦК України та ГК України регулюють одні й ті ж самі питання щодо визначення суб'єкта господарювання по – різному. Тому така розбіжність у визначенні понять або відсутність їх тлумачення у ЦК України та ГК України на практиці обумовлює появу суперечливих висновків, які, безумовно, впливають на правозастосування.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року (редакція від 07 березня 2018 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року (редакція від 07 березня 2018 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

УДК 346.23

КОМПЛЕКСНА РЕФОРМА ДФС – УМОВА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНИ ЯК «СЕРВІСНОЇ» ДЕРЖАВИ

Світлак І.І. – к.ю.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Основи державного будівництва та взаємовідносин держави і громадян визначені в Конституції України [1]. Сучасна інтеграція України в європейське співтовариство передбачає запровадження стандартів реальної демократії, соціально орієнтованої ринкової економіки, що базується на засадах верховенства права і забезпечення прав та свобод людини й громадянина. Тому на даному шляху особливого значення набуває ратифікація у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і його державами-членами [2]. В світлі таких визначальних подій, удосконалення відносин між людиною і органами публічної влади передбачає формування ефективної системи адміністративних послуг, адже якісне їх

надання неможливе без докорінної трансформації органів виконавчої влади, в тому числі ДФС України. Адже, за результатами опитування, ДФС залишається одним з найкорумпованіших державних органів України, посідаючи друге місце після судів [2].

Виклики сьогодення ще раз підтверджують, що радянська адміністративно – правова доктрина вже давно перестала відповідати вимогам часу щодо потреб розвитку суспільних відносин у відповідності з параметрами, визначеними Конституцією. Сьогодні ми спостерігаємо зміну орієнтирів у державі: виникає розуміння того, що держава існує для людини, а не навпаки, тож держава повинна «служити», тобто надавати певні